

Likumdošanas apskats 2012. gada janvāris

KORPORATĪVĀS TIESĪBAS

Tiesu prakse un nozares ziņas

[Eiropas Savienības Tiesa spriedumā lietā Nr. C-282/10 noteica, ka dalībvalstu tiesību normas vai prakse, kas tiesības uz apmaksātu ikgadējo atvaļinājumu ir atkarīgas no vismaz desmit dienu vai vienu mēnesi faktiski nostrādāta darba laika, ir pretrunā Eiropas Savienības direktīvai 2003/88/EK par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem.](#)

[Eiropas Savienības Tiesa spriedumā lietā Nr. C-586/10 noteica, ka īslaicīga vajadzība pēc aizvietojošā personāla, kas atkārtojas vai pat ir pastāvīga, principā var būt objektīvs iemesls, lai varētu atkārtoti slēgt darba līgumus uz noteiktu laiku. Šāds dalībvalstu regulējums atbilst Eiropas Savienības direktīvai 1999/70/EK par UNICE, CEEP un EAK noslēgto pamatlīgumu par darbu uz noteiktu laiku.](#)

NEKUSTAMO ĪPAŠUMU JOMA

Normatīvie akti

[Ministru kabineta noteikumi Nr.48 „Būvju kadastrālās uzmērīšanas noteikumi”.](#)

Spēkā no: 26.01.2012

Jaunie noteikumi padarīs uzmērīšanas procesu divreiz ātrāku, ievērojami vienkāršāku un pieejamāku. Grozījumi paredz, ka VZD (Valsts zemes dienests) turpmāk nekonstatēs patvaļīgās būvniecības pazīmes un neregistrēs tās Kadastra informācijas sistēmā. Šī funkcija paliks pašvaldību būvvaldes kompetencē. Tādejādi patvaļīgās būvniecības pazīmes konstatēs tikai pašvaldības būvvalde un bez VZD līdzdalības pārbaudīs uzbūvētas vai pārbūvētas būves atbilstību projekta dokumentācijai pirms nodošanas ekspluatācijā. Tāpat, datum par apvidū neesošām būvēm Kadastra informācijas sistēmā VZD dzēsīs, pamatojoties uz pašvaldības izsniegto izziņu, nebraucot apvidū, tādejādi samazinot termiņus un procesa izmaksas.

[Zemes kadastrālās uzmērīšanas noteikumi](#)

Spēkā no: 27.01.2012

Jaunie noteikumi paredz, ka mērnieks, vienlaicīgi ar informāciju zemes kadastrālai uzmērīšanai no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas saņems arī zemes kadastrālās uzmērīšanas arhīva dokumentus. Noteikumus paredzētajos gadījumos mērnieks var izpildīt atsevišķas kadastrālās uzmērīšanas darbības – robežas izvērtēšanu un atjaunošanu, situācijas vai apgrūtinājuma plāna izgatavošanu, aktualizējot informāciju par situāciju vai apgrūtinājumiem. Vienlaicīgi, noteikumi paredz, ka turpmāk tiek paredzēts Zemes robežu plānu, situācijas plānu un apgrūtinājuma plānu jāsagatavo kā atsevišķus dokumentus.

Normatīvo aktu projekti

[Grozījumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā](#)

Izskatīts 2. lasījumā: 12.01.2012

Ieplānotie grozījumi likumā paredz:

- 1) precizēt likuma 24. panta regulējumu attiecībā uz personām, kuras ir tiesīgas ierosināt nekustamā īpašuma objekta noteikšanu. Kā arī panta pirmā daļa tiks papildināta ar 8. punktu, kurš noteiks, ka zemes īpašniekam ir tiesības ierosināt uz viņa zemes esošas būves ar nenoskaidrotu piederību noteikšanu;
- 2) papildināt likumu ar 44. panta otrās daļas 4.1 punktu, nosakot, ka ziņas par būves tiesisko valdītāju Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā ieraksta tikai tad, ja šī persona 1) iesniedz dokumentus par būvniecības likumību un 2) pašvaldības izziņu, ka būve nav reģistrēta pašvaldībā uz citas personas vārda;
- 3) noteikt gadījumus, kad nekustamā īpašuma kopīpašnieks vai tiesiskais kopvaldītājs var ierosināt nekustamā īpašuma aktualizāciju datu sistēmā, nesāņemot pārējo kopīpašnieku vai kopvaldītāju piekrišanu (57.1 pants).

Tiesu prakse un nozares ziņas

[AT Senāts ir norādījis, ka ar zemi saistītu veidojumu \(kurš bez šādas saiknes nevar pastāvēt\), ja tas ir uzbūvēts ar mērķi to kādai funkcijai pietiekami ilgstoši uzturēt nākotnē, ir pamats uzskatīt par būvi. Būvniecības likuma izpratnē.](#)

[Informācijai par neesošu palīgēku dzēšanu Valsts zemes dienests izveidojis informatīvo tālruni 67.038.677.](#)

Sākot ar 2012. gadu pašvaldībām ir tiesības izvēlēties ar nekustamā īpašuma nodokli aplikt arī palīgēkas, kas reģistrētas Valsts zemes dienesta uzturētajā Kadastra reģistrā. Tomēr liela daļa pašvaldību nolēma to atlikt, dodot iespēju nodokļu maksātājiem sakārtot savus īpašumus, lai nodokli nevajadzētu maksāt par ēkām, kas savulaik reģistrētas, taču dažādu iemeslu dēļ dabā vairs nepastāv. Lai dzēstu palīgēku no Kadastra reģistra, īpašniekam būs jāsaņem pašvaldības (būvvaldes) atzinums, ka reģistrētā būve dabā nepastāv un tas jāiesniedz Valsts zemes dienestā, kura darbinieki neesošo palīgēku no reģistra dzēsīs bez maksas. Lai spētu kvalitatīvi veikt pakalpojumu un savlaicīgi aktualizētu datus, pakalpojums bez maksas būs pieejams līdz šā gada 1.oktobrim.

PATĒRĒTĀJU TIESĪBAS

Tiesu prakse un nozares ziņas

[Konkurences padome \(KP\) aicina līdz šī gada 10.martam atsaukties iedzīvotājus un uzņēmumus, kas iegādājoties vai irējuši īpašumu, saskārušies ar situāciju, kad AS „Latvijas Gāze” pieprasījusi nomaksāt iepriekšējā īpašnieka vai īrnieka parādus par dabasgāzes lietošanu.](#)

ADMINISTRATĪVO TIESĪBU JOMA

Normatīvie akti

[Kārtība, kādā uz autoceļa izveidotajā robežšķērsošanas vietā kontrolē atsevišķas personīgajā bagāžā pārvietojamās akcīzes preces](#)

Spēkā no: 12.01.2012

Noteikumi nosaka kārtību, kādā uz autoceļa izveidotajā robežšķērsošanas vietā kontrolē atsevišķas akcīzes preces (alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus, degvielu), kuras fiziska persona pārvieto personīgajā bagāžā. Persona, kura ieceļo Latvijas Republikā, autoceļa robežšķērsošanas vietā aizpilda akcīzes preču pārvietošanas paziņojumu. Savukārt persona, kura izceļo no Latvijas Republikas ar transportlīdzekli, paziņojumu aizpilda attiecībā uz transportlīdzekļa standartvertne esošo degvielu, ja attiecīgā persona nākamajās septiņās dienās plāno atkārtoti ieceļot un ieceļot Latvijas Republikā ar to pašu transportlīdzekli un vēlas transportlīdzekļa standartvertne esošajai degvielai piemērot atbrīvojumu no normatīvajos aktos paredzētajiem maksājumiem.

Normatīvo aktu projekti

[Grozījumi Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumā](#)

Izskatīts 2. lasījumā: 19.01.2012

Ir ieplānoti grozījumi Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumā ar mērķi: 1) precizēt jomas un pakalpojumus, uz kuriem neattiecas šī likuma regulējums; 2) vienkāršot pakalpojumu sniegšanas ierobežojumu noteikumus un precizēt pakalpojumu saņēmēju tiesības; 3) konkretizēt regulējumu attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu kā saimniecisko darbību; 4) un veikt citas saistītās izmaiņas.

[Grozījumi Iesniegumu likumā](#)

Izskatīts 2. lasījumā: 26.01.2012

Likumprojekts izstrādāts, lai precizētu un uzlabotu likuma piemērošanu, nodrošinot administratīvā sloga un birokrātisko procedūru mazināšanu, tai skaitā tiesu noslodzi. Likumprojekts paredz arī biežāku elektronisko sakaru izmantošanu.

Ar likumprojektu ir ieplānots grozīt iesniegumu piekritības noskaidrošanas kārtību, mainot mehānisku iesniegumu dublēšanu un radot iespēju vairākām iestādēm sniegt kopīgu atbildi, kā arī nesniegt formālo paziņojumu par tāda iesnieguma saņemšanu, kurš neprasa atbildi pēc būtības.

Likumprojekta iecerēts, ka pieteikumus par Iesniegumu likuma pārkāpumiem izskatīs Administratīvā rajona tiesa, un šīs tiesas nolēmumi nebūs tālāk pārsūdzami.

[Grozījumi Publisko iepirkumu likumā](#)

Izskatīts steidzamības kārtībā 1. lasījumā: 26.01.2012

Ar ieplānotajiem grozījumiem ir paredzēts revidēt kandidātu un pretendentu izslēgšanas kritērijus, kuri ir noteikti likuma 39. pantā. Ir ieplānots izslēgt minētā panta pirmās daļas 6.-9. punktu, kuri noteica kandidātu vai pretendentu izslēgšanu no dalības konkursā pamatojoties uz 1) kandidāta vai pretendentu darba ņēmēju atalgojuma kritēriju vai 2) paša kandidāta vai pretendenta, ja tā ir fiziska persona, ienākuma kritēriju.

Ieplānotie grozījumi paredz arī papildināt likuma 16. pantu ar ceturto daļu, kas noteiktu, ka centralizēto iepirkumu institūcija var veikt un organizēt iepirkuma procedūras arī citu Eiropas Savienības dalībvalstu pasūtītāju vajadzībām.

Tiesu prakse un nozares ziņas

[AT Senāts ir norādījis: tā kā administratīvais akts ir instruments, ar kuru tiek individualizēti noteikti ārējos normatīvajos aktos paredzētie pienākumi un tiesības, tad gadījumos, ja ir paredzēta administratīvā akta izdošana, nevar no personas prasīt, lai tā primāri pati apzinātos normatīvajā aktā ietvertos pienākumus un tiesības. Tas pārdara bezjēdzīgu administratīvā akta izdošanas procesu.](#)

[No 2012.gada 1.janvāra zemesgrāmatu nodaļu tiesneši ir uzsākuši skatīt lietas par saistību bezstrīdus piespiedu izpildi un saistību piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā](#)

Zemesgrāmatu nodaļu darbības teritorijas noteiktas atbilstoši attiecīgās rajona (pilsētas) tiesas darbības teritorijai. Tomēr ne katras tiesas sastāvā ir zemesgrāmatu nodaļa un attiecīgi atsevišķu zemesgrāmatu nodaļu darbības teritorija aptver vairāku rajona (pilsētu) tiesu darbības teritorijas. Šie izņēmumi ir:

- Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļa, kuras darbības teritorija aptvers visu Rīgas pilsētas tiesu darbības teritoriju (Rīgas pilsētas Centra rajona tiesa, Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa, Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa, Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa);
- Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļa, kuras darbības teritorija aptvers Rīgas rajona tiesas un Siguldas tiesas darbības teritoriju;
- Daugavpils tiesas zemesgrāmatu nodaļa, kuras darbības teritorija aptvers Daugavpils tiesas un Krāslavas rajona tiesas darbības teritoriju.

NODOKĻU TIESĪBAS

Normatīvie akti

[Grozījumi Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumos Nr.1640 „Noteikumi par pievienotās vērtības nodokļa deklarāciju”.](#)

Spēkā no: 01.02.2012

Grozījumi paredz grozīt un konkretizēt PVN deklarācijas aizpildīšanas kārtību, un nosaka jauno normu piemērošanas kārtību.

Normatīvo aktu projekti

[Grozījumi Likumā „Par nodokļiem un nodevām”.](#)

Nodots komisijai steidzamības kārtībā: 22.01.2012

Likumprojekts paredz ieviest likumā tiesību normas, lai izpildītu Direktīvas 2010/24/ES par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem prasības. Ar likumprojektu ir iecerēts precizēt „nodokļu prasījuma” jēdzienu likumā, kā arī papildināt likumu ar jaunu X nodaļu „Savstarpējā palīdzība prasījumu piedziņā Eiropas Savienībā”.

Tiesu prakse un nozares ziņas

[Senāts ir norādījis, ka, vērtējot izdevumu par reklāmas priekšmetiem attiecināšanu uz saimniecisko darbību likuma „Par uzņēmumu ienākuma nodokli” izpratnē, likums ir piemērojams, ņemot vērā realitāti tirgū. Nav pamata aprobežoties ar Ministru kabineta noteikumu definētiem iespējamās \(un tālād pieļaujamas\) reklāmas veidiem, ja tirgus realitāte uzrāda citus reklāmas veidus \(tostarp jaunus, tirgū nebijušus\) un tie pēc būtības var būt lietderīgi preču un pakalpojumu pieprasījuma veicināšanā.](#)

[Satversmes tiesa ir ierosinājusi lietu, kurā sniedzams vērtējums par to, vai soda nau: das piemērošana pēc preču konfiskācijas lietās par akcīzes preču aprītes pārkāpumiem atbilst dubultās sodīšanas aizlieguma principam.](#)

STRĪDU IZŠĪRŠANAS TIESISKAIS REGULĒJUMS

Tiesu prakse un nozares ziņas

Augstākā tiesa ir sagatavojusi un izdevusi trešo „Augstākās tiesas biļetena” numuru, kurā ir apkopoti Latvijas tiesnešu konferences materiāli un tiesas publikācijas par aktuāliem tiesu teorijas prasmes jautājumiem. Ar biļetenu var iepazīties [šeit](#).

FINANŠU TIESĪBAS

Normatīvo aktu projekti

[Grozījumi Kredītiestāžu likumā](#)

Nodots komisijai steidzamības kārtībā: 22.01.2012

Likumprojekts paredz regulējumu, saskaņā ar kuru kredītiestādes sniegs Valsts ieņēmumu dienestam kredītiestāžu rīcībā esošas neizpaužamās ziņas par personas kontu esamību un kontu atlikumiem. Šāda informācija tiks sniegta gadījumos, ja tā tiks pieprasīta, lai izpildītu Eiropas Savienības dalībvalsts iestādes palīdzības pieprasījumu par obligāto maksājumu piedziņai nepieciešamās informācijas sniegšanu, veiktu šādu piedziņu vai izpildes nodrošināšanu.

Jums palīdzēs:

Lauris Liepa
biroja partneris

Banku un finanšu, un tiesvedības prakses grupu vadītājs

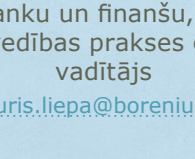
lauris.liepa@borenius.lv

Laine Skopiņa
biroja partnere

Nekustamo īpašumu un privāto klientu prakses grupu vadītāja

laine.skopina@borenius.lv

Indriķis Liepa
biroja partneris

Uzņēmumu apvienošanas un pārņemšanas prakses grupas vadītājs

indrikis.liepa@borenius.lv

Ieva Azanda
biroja partnere

ES un publisko tiesību prakses grupas vadītāja

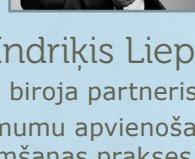
ieva.azanda@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

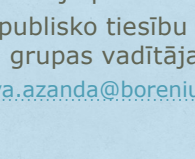
gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris

Korporatīvo tiesību prakses grupas vadītājs

gatis.flinters@borenius.lv

Gatis Flinters
biroja partneris